

VALIDACIONS

COMPROVACIONS PER CONTINGUT, ENTRADES DE L'USUARI I COMPROVACIONS PER TIPUS

Mª Belén Tortosa Pedrón

INTRODUCCIÓ

- Les validacions són tècniques que permeten assegurar que els valors amb els quals es vagi a operar estiguin dins de determinat domini.
- Hi ha diferents formes de comprovar el domini d'una dada. Es pot comprovar el contingut, que una variable sigui d'un tipus en particular, o que la dada tingui determinada característica, com que hagi de ser "comparable", o "iterable".
- També s'ha de tenir en compte què farà el nostre codi quan una validació falli, ja que volem donar-li informació al invocant que li serveixi per processar l'error. L'error produït ha de ser fàcilment recognoscible.
- En alguns casos, com per exemple quan es vol tornar una posició, tornar -1 ens pot assegurar que el invocant el vagi a reconèixer. En altres casos, aixecar una excepció és una solució més elegant.

COMPROVACIONS PER CONTINGUT

- Quan volem validar que les dades d'una porció de codi continguin la informació apropiada és desitjable comprovar que el contingut de les variables a utilitzar estiguin dins dels valors amb què es pot operar.
- Per exemple, la funció factorial està definida per als nombres naturals incloent el 0. És possible utilitzar **assert** (que és una altra forma de generar una excepció) per comprovar les precondicions de factorial.

```
def factorial(n):  
    """ Calcula el factorial de n.  
    Pre: n ha de ser un sencer, major igual a 0  
    Post: es retorna el valor del factorial demanat  
    """  
    assert n >= 0, "n ha de ser major igual a 0"  
    fact=1  
    for i in xrange(2,n+1):  
        fact*=i  
    return fact  
  
print(factorial (-8))
```


ASSEVERACIONS

- Tant les precondicions com les postcondicions són asseveracions (en anglès **assert**). És a dir, afirmacions realitzades en un moment particular de l'execució sobre l'estat computacional. Si arribessin a ser falses significaria que hi ha algun error en el disseny o utilització de l'algoritme.
- Per comprovar aquestes afirmacions des del codi en alguns casos podem utilitzar la instrucció `assert`, està instrucció rep una condició a verificar i, opcionalment, un missatge d'error que tornarà en cas que la condició no es compleixi. Exemple:

```
>>> n=0
>>> assert n!=0, "El divisor no puede ser 0"
Traceback (most recent call last):
  File "<stdin>", line 1, in <module>
AssertionError: El divisor no puede ser 0
```

És important tenir en compte que **assert** està pensat per a ser usat en l'etapa de desenvolupament. Un programa acabat mai hauria de deixar de funcionar per aquest tipus d'errors.

ENTRADA DE L'USUARI

- Per exemple, si es desitja que un usuari, introduïu un número, no s'ha d'assumir que vagi a ingressar-correctament. Ho hem de guardar en una cadena i després convertir a un nombre.

```
def llegeix_sencer():  
    """ Sol·licita un valor sencer i el retorna.  
    Si el valor teclejat no és sencer,  
    llança una excepció. """  
    valor = input("Entra un número sencer: ")  
    return int(valor)  
  
print(llegeix_sencer())
```

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe  
Entra un número sencer: jj  
Traceback (most recent call last):  
  File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\47_validacions.py", line 7, in <module>  
    print(lee_entero())  
  File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\47_validacions.py", line 5, in lee_entero  
    return int(valor)  
ValueError: invalid literal for int() with base 10: 'jj'
```

- Aquesta funció retorna un valor sencer, o llança una excepció si la conversió no va ser possible. En el cas en el que l'usuari no hagi ingressat la informació correctament, cal tornar a sol·licitar-la.

EXEMPLE I: ENTRADA DE DADES

```
def llegeix_sencer():  
    """ Sol·licita un valor sencer i el retorna.  
    Mentre el valor teclejat no sigui sencer,  
    torna a sol·licitar-ho. """  
    while True:  
        valor = input("Entra un número entero: ")  
        try:  
            valor = int(valor)  
            return valor  
        except ValueError:  
            print ("ATENCIÓ: Ha de teclejar un número sencer.")  
  
print(llegeix_sencer())
```

C:\WINDOWS\system32\cmd.exe

```
Entra un número entero: i  
ATENCIÓ: Ha de teclejar un número sencer.  
Entra un número entero: t  
ATENCIÓ: Ha de teclejar un número sencer.  
Entra un número entero: 5  
5
```


EXEMPLE 2: ENTRADA DE DADES

- Podria ser desitjable, a més, posar un límit a la quantitat màxima d'intents que l'usuari té per ingressar la informació correctament i, superada aquesta quantitat màxima d'intents, aixecar una excepció perquè sigui manejada pel codi invocant.

```
def llegeix_sencer():  
    """ SoL·licita un valor sencer i el retorna.  
        Si el valor teclejat no es sencer, permet 5 intents per  
        entrar correctament, de lo contrari, llança un aexcepció  
        """  
  
    intents = 0  
    while intents < 5:  
        valor = input("Entra un número sencer: ")  
        try:  
            valor = int(valor)  
            return valor  
        except ValueError:  
            intents += 1  
    raise ValueError ('Valor incorrecte, has utilitzats 5 intents')  
  
print(llegeix_sencer())
```

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe  
Entra un número sencer: h  
Entra un número sencer: j  
Entra un número sencer: k  
Entra un número sencer: l  
Entra un número sencer: m  
Traceback (most recent call last):  
  File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\49_validacions.py", line 17, in <module>  
    print(llegeix_sencer())  
  File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\49_validacions.py", line 15, in llegeix_sencer  
    raise ValueError ('Valor incorrecte, has utilitzats 5 intents')  
ValueError: Valor incorrecte, has utilitzats 5 intents
```


COMPROVACIONS PER TIPUS

- En aquesta classe de comprovacions ens interessa el tipus de la dada que tractarem de validar. Per exemple, per comprovar que una variable contingui un tipus sencer podem fer:

```
i=input("Entra un numero: ")
if type(i) != int:
    raise TypeError ("i ha de ser de tipus int")
```

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe
```

```
Entra un numero: d
```

```
Traceback (most recent call last):
```

```
File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\50_validacions.py", line 4, in <module>
```

```
    raise TypeError ("i debe ser del tipo int")
```

```
TypeError: i debe ser del tipo int
```


COMPROVACIONS PER TIPUS

- No obstant això, ja hem vist que tant les llistes com les tuples i les cadenes són seqüències, i moltes de les funcions utilitzades pot utilitzar qualsevol d'aquestes seqüències. De la mateixa manera, una funció pot utilitzar un valor numèric, i que operi correctament ja sigui sencer, flotant, o complex.
- És possible comprovar el tipus de la nostra variable contra una seqüència de tipus possibles.

```
i=int(input("Entra un valor: "))  
  
if type(i) not in (int, float):  
    raise TypeError ("i ha de ser numéric")
```

```
C:\WINDOWS\system32\cmd.exe  
Entra un valor: t  
Traceback (most recent call last):  
  File "I:\Curs2016-2017\M3\AWS1\UF2\codi\51_validacions.py", line 2, in <module>  
    i=int(input("Entra un valor: "))  
ValueError: invalid literal for int() with base 10: 't'
```


COMPROVACIONS PER TIPUS

- Per a la majoria dels tipus bàsics de Python ha una funció que es diu de la mateixa manera que el tipus que retorna un element d'aquest tipus, per exemple, `int ()` retorna `0`, `dict ()` retorna `{}` i així.
- A més, aquestes funcions solen poder rebre un element d'un altre tipus per intentar convertir-lo, per exemple, `int (3.0)` retorna `3`, `list ("Hola")` retorna `['H', 'o', 'l', 'a']`.

```
def divisio(x,y):  
    """ Calcula la divisió sencera després de convertir  
    els paràmetres a sencers. """  
    try:  
        dividendo = int(x)  
        divisor = int(y)  
        return dividendo/divisor  
    except ValueError:  
        raise ValueError("x i y s'han de poder convertir a sencers")  
    except ZeroDivisionError:  
        raise ZeroDivisionError("y no pot ser zero")  
  
print(divisio(3,5))  
print(divisio(3,0))
```